

Paulo Catrica: fotografia w sposób nierozzerwalny łączy się z historią Fatimy

Paulo Catrica: fotografia w sposób nierozzerwalny łączy się z historią Fatimy

Portugalski fotograf prowadził drugie w tym roku tematyczne zwiedzanie wystawy czasowej „Barwy słońca: światło Fatimy w świecie współczesnym”

Drugie w tym roku tematyczne zwiedzanie wystawy czasowej „Barwy słońca: światło Fatimy w świecie współczesnym” prowadził znany portugalski fotograf Paulo Catrica. Punktem wyjścia zwiedzania były prezentowane na wystawie zdjęcia autorstwa Judaha Bento Ruaha, przedstawiające „cud słońca”, który wydarzył się 13 października 1917 r.

Paulo Catrica współpracował już z Sanktuarium Fatimskim przy innych okazjach. Jest on między innymi autorem artykułu analizującego wspomniane fotografie, który opublikowano w czasopiśmie kulturalnym Sanktuarium Fatimskiego „Fatima XXI” w wydaniu z listopada 2017 r.

Portugalski fotograf i naukowiec wyjaśniał zwiedzającym, że na początku XX wieku analfabetyzm w kraju wynosił około 80%, dlatego zdjęcia – stanowiące ilustrację określonych wydarzeń – „miały tak istotne znaczenie i pełniły bardzo ważną rolę”.

Odnosząc się do czasów współczesnych Paulo Catrica komentował: „Dzisiaj relacja między obrazem a słowem wciąż podlega definiowaniu, bo napotykamy na wielką

trudność, jeśli chodzi o określanie właściwej wagi słowa. Dlatego często jesteśmy świadkami przesady i ogromnego rozdźwięku między słowem a obrazem”.

Catrica opowiadał też o artykułach publikowanych po objawieniach w gazecie „O Século”, której średni nakład sięgał przy tej okazji 80 tysięcy egzemplarzy, czyniąc ją największą portugalską gazetą w owym czasie. Fotograf nazwał „O Século” gazetą o „wyraźnie politycznym charakterze” i wspominał autora artykułów poświęconych Fatimie: „Avelino Almeida nie był zwykłym dziennikarzem. Jego artykuły były bardzo znaczące, a ich dobitny ton sprawił, że bardzo wiele osób po raz pierwszy dowiedziało się o tym, co działo się w Fatimie”.

W 1917 r. gazety miały duży format, ze zdjęciami publikowanymi najczęściej na pierwszej i na ostatniej stronie: „W tamtych czasach ilustracja za pomocą fotografii była bardzo ważna, bo pozwalała zobaczyć określone wydarzenie w konkretnym czasie i miejscu. To nadawało zdjęciom szczególne znaczenie, także w odniesieniu do historii Fatimy”. Fotograf podkreślił również, że dzięki tym 13 zdjęciom (dwa z nich nie były nigdy wcześniej publikowane), możemy dziś zobaczyć chociaż część tego, co się wtedy wydarzyło.

„Historia to wspomnienie zapisane z pewnego punktu widzenia, a fotografia ukazuje i daje świadectwo tego, co się wydarzyło”, wyjaśniał zwiedzającym przewodnik.

Paulo Catrica zwracał też uwagę, że w dzisiejszych czasach, „kiedy nie ma wydarzenia bez obrazu”, należy szczególnie docenić fakt, że „są to jedyne zdjęcia z tych wydarzeń, dlatego mają tak wyjątkowe znaczenie”.

Podsumowując zwiedzanie fotograf powiedział: „Te zdjęcia są nieodłącznym elementem historii Fatimy, bo niosą w sobie wiele symbolicznych znaczeń, przez co odpowiadają na różnorodne oczekiwania i odnoszą się do różnych kontekstów”.

Paulo Catrica, fotograf i naukowiec (doktor w Instytucie Historii Nowego Uniwersytetu w Lizbonie), został w ubiegłym roku nagrodzony w Konkursie na Zdjęcie Stulecia Objawień Fatimskich.

Od 1997 r. prace tego uznanego portugalskiego artysty są regularnie publikowane i wystawiane w kraju i za granicą. Jego zdjęcia znajdują się w kolekcjach muzealnych i zbiorach prywatnych w Portugalii, Hiszpanii, Francji, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Finlandii, Brazylii i Kanadzie.

Spotkanie z Paulo Catricą było drugim w tym roku tematycznym zwiedzaniem ekspozycji „Barwy słońca: światło Fatimy w świecie współczesnym”. Miesiąc temu odbyło się pierwsze takie zwiedzanie – prowadził je fizyk teoretyk Henrique Leitão, który opowiadał o relacjach między wiarą a nauką.

Do października zaplanowano jeszcze cztery zwiedzania tematyczne: 4 lipca Sandra Costa Saldanha będzie mówiła o „Retoryce sztuki sakralnej w czasach współczesnych”; 1 sierpnia Ana Rita Santos podejmie temat „Rola wystawy dla zachowania spuścizny historycznej”; 5 września Laura Castro opowie o „Dziełach Irene Vilar” (na podstawie rzeźb: „To drzewo ma dwa tysiące lat” i „Niepokalane Serce Maryi”); ostatnia wizyta

tematyczna odbędzie się 3 października i poprowadzi ją Isabel Roque, która omówi „Rolę muzeologii w przedstawianiu treści”.

Wystawę tematyczną „Barwy słońca: światło Fatimy w świecie współczesnym”, zorganizowaną przez Muzeum Sanktuarium Fatimskiego w sali św. Augustyna, w podziemiach bazyliki Trójcy Przenajświętszej, można zwiedzać do 31 października, codziennie od 9.00 do 19.00.

Od inauguracji ekspozycji w listopadzie 2016 r. odwiedziło ją już 353 133 pielgrzymów.

www.fatima.pt/pl/news/paulo-catrica-fotografia-w-sposob-nierozzerwalny-laczy-sie-z-historia-fatimy